

การร่างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่อง "คำอุปมาอุปไมย"
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวมณีรัตน์ อุกมวรรณนท์

002293

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

| 16975285

CONSTRUCTION OF A THAI PROGRAMMED LESSON ON "METAPHOR"
FOR THE LOWER SECONDARY LEVEL

Miss Manirat Udomvannon

คุณย์วิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่อง
"คำอุปมาอุปไมย" ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย

นางสาวมณีรัตน์ อุกมารรณนที

แผนกวิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

รักษาราชการแทน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ธีระชัย ปุรงโงะติ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรงโงะติ)

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ทศนา แซ่มณี

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แซ่มณี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ชื่อ นางสาวมณีรัตน์ อุดมวรรณนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
แผนกวิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

จุดประสงค์

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย"
2. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมเป็นแบบทดสอบชนิด 4 ข้อเลือกจำนวน 40 ข้อ
3. นำบทเรียนและแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับชั้นดังนี้
  - ก. ทดลองชั้น 1 คน
  - ข. ทดลองชั้นกลุ่มเล็ก 10 คน
  - ค. ทดลองชั้นภาคสนาม 100 คน

ผลการวิจัย

บทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 คือ นักเรียนทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้ร้อยละ 98.37 ทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้ร้อยละ 94.45 นักเรียน มีคะแนนพัฒนาการสูงขึ้น

ขอเสนอแนะ

การทดลองนำบทเรียนแบบโปรแกรมไปใช้สอนได้ผลดี ครูน่าจะพิจารณานำบทเรียนแบบโปรแกรมไปช่วยในการสอนบ้างซึ่งการใช้บทเรียนแบบนี้จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู

คุรุณวิทย์วิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Construction of a Thai Programmed Lesson on
                                 "METAPHOR" for the Lower Secondary Level

Name   Miss Manirat Udomvannon

Thesis Advisor   Professor Thapanee Nakornthap

Department   Secondary Education

Academic Year   1977

ABSTRACT

Objective

To construct and to find out the effective of a Thai Programmed Lesson on "METAPHOR" for The Lower Secondary Level Compared with the Standard scale of 90/90.

Procedures:

1. Studying and constructing the programmed Lesson entitled "Metaphor".
2. Write out the multiple choice type with four alternatives for pre-tests and post-tests which consist of forty items.
3. Assign the prepared tests and the Programmed Lesson to the selected group of students at the secondary level. The results were obtained by using the three following test procedures:
  - a) One to one testing with one student.
  - b) Small group testing with 10 students.
  - c) Field testing with 100 students.

Results:

The efficiency of the constructed programmed lesson reached the standard of 90/90. The number correct on the exercises in the lessons was 98.37 percent while the average student - grade on the post-test was 94.45 percent. The programmed lesson encouraged student development significantly.

Suggestion:

The results of the test imply that the programmed lesson is certainly an effective pedagogical technique. As a result, it should be employed by teachers of the Thai language in their classes in order to fulfil the objectives of their course. Programmed lessons will be able to solve to some extent the shortage of school teachers.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความสะดวกและความร่วมมืออย่างดีที่สุดจากคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนวัดอินทาราม ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วีระชัย ปุรณโชติ หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา ศาสตราจารย์ รุสสะปะโย นาคทรพรพ ผู้ให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นคิดหัวข้อวิทยานิพนธ์และเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศนา เขมมณี กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในคานเทคนิคการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ Kenneth Pas ที่กรุณาตรวจและแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณดี ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รพีรัตน์ อุดมวรรณนท์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
สมมติฐานของการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	10
ความจำกัดของการวิจัย	11
คำจำกัดความของการวิจัย	12
2. วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ความหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม	15
ความเป็นมาของบทเรียนแบบโปรแกรม	18
หลักการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรม	20
ชนิดของบทเรียนแบบโปรแกรม	25
หลักจิตวิทยาในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	26
การเขียนจุดมุ่งหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม	28

การวิจัยในต่างประเทศ	30
การวิจัยในประเทศไทย	32
ลักษณะของการเปรียบเทียบ	37
มูลเหตุการเกิดสำนวนเปรียบเทียบ	38
ประโยชน์ของการศึกษาคำอุปมาอุปไมย	39
3. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	41
4. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
การทดลองชั้น 1 ต่อ 1	123
การทดลองชั้นกลุ่มเล็ก	136
การทดลองภาคสนาม	137
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	137
การเก็บรวบรวมข้อมูล	138
การตรวจแบบทดสอบและคำตอบในบทเรียน	139
การวิเคราะห์ข้อมูล	139
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	142
ผลการวิจัย	143
การอภิปรายผลการวิจัย	143
ข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	155
ประวัติการศึกษา	168

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ผลการทดลองชั้น 1 ต่อ 1	123
2. ผลการทดลองกลุ่มย่อย	136
3. ผลการทดลองภาคสนาม	140
4. ความแปรปรวนของคะแนนการทำแบบทดสอบของนักเรียน 60 คน	156
5. คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลัง เรียนบทเรียนแบบโปรแกรม	158
6. ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนและ หลัง เรียนบทเรียนแบบโปรแกรม	163
7. วิเคราะห์บทเรียนแบบโปรแกรม	166

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย